

Tað er óvist, hvussu stóran avsláttur tey fara at fáa í prísinum á streymi, men talan verður um ein munagóðan avsláttur, sigur Hákun Djurhuus, stjóri í SEV

Skal tað eydnast, er tað eisini neyðugt, at fólk leggja um til grøna orku so líðandi

framleiðsluna upp ella niður, alt eftir, hvussu nógvari orku, brúk er fyri, sigur Hákun Djurhuus. Tí hava tey summ staðni gjørt skipanir, har streymurin er bíligari um náttina fyri at avmarkað avlopsorkuna, sum fer til spillis.

Mugu ganga hond í hond

Tað, sum kjakið í Løgtingið í stóran mun, snúði seg um, var, at tað er eingin nytta í at eggja fólki at fáa sær elbil og hitapumpu, tí SEV brúkar so nógv olju, at gera streym við. Sostatt Føroyar einki grønar av at fólk fáa sær elbil og hitapumpu, oljunýtslan verður bara flutt frá hvørjum einstøkum húski í Føroyum, yvir á elverkið á Sundi, ella í Vági, sum bæði brúka olju.

Hákun Djurhuus er

ósamdur í hesum. Hann sigur, at beint í lýtuni er hetta partvís rætt. Men almenni politikkurin er, at í 2030 skal øll orkunýtsla á landi vera frá grønum orkukeldum, og gongdin er eisini tann vegin.

– Sostatt hava fólk eina trygd fyri, at í 2030 er øll orkunýtsla grøn. Men skal tað eydnast, er tað eisini neyðugt, at fólk leggja um til grøna orku so líðandi, og ikki bíða til aftan á 2030.

– Skulu øll bíða til 2030 við at leggja um, verður nógv avlopsorka hesi næstu árin, so hvørt sum framleiðslan av grønar orku mennist, og fyri at sleppa undan tí, er tað neyðugt at bæði framleiðsla, og nýtsla, grønkast í senn, sigur stjórin í SEV.

Tað er ein sparing hvønn einasta dag

BÍLIGUR STREYMUR Leiðarin á orkudeildini hjá Umhvørvisstovuni afturvísir nógvum av tí, politikarar siga

Áki Bertholdsen

– Hetta er avgjørt eitt stórt stig á rættari leið.

Kári Mortensen, leiðari á orkudeildini á Umhvørvisstovuni, tekur fult undir við, at SEV nú fær heimild til at selja bíligari streym til elbilar og hitapumpur.

Í Føroyum eru eini 18.000 húski og tað eru gott og væl 1.000 hús kring landið, sum hava hitapumpu, og sum sostatt ikki hava oljufýr.

Av teimum eru tað stívliga 300 hús, sum hava jarðhita og restin hava so luft til vatn hitapumpu.

Fer at gagna øllum

Kári Mortensen heldur, at tað fer at gagna øllum teimum, sum leggja um til grøna orku, at tey nú fara at fáa bíligari streym.

Og hann leggur afturat tað loysir seg ikki bara umhvørvisliga, men eisini fíggarliga at leggja um til jarðhita og aðrar grønar orkukeldur.

Sostatt vísir Kári Mortensen páhaldinum hjá fleiri politikarum aftur. Tá ið Løgtingið viðgjörði uppskotið at lata fólk við elbili og hitapumpu, fáa bíligan streym, vóru tað nevniliga fleiri politikarar, sum førdu fram, at hetta fer bara at gagna teimum vælbjargaðu, tí tað eru ikki pensjónistar, og onnur láglønt, sum hava ráð at fáa sær hitapumpu.

– Hetta er eitt páhald, sum er heilt burturvið, heldur Kári Mortensen.

Hann sigur, at tað er nettupp tann stóra oljurokningin, sum er ein av orsökunum til pensjónistar, og onnur láglønt, ikki hava ráð til nakað sum helst.

Hansara góðu ráð eru at tey sleppa sær av við oljufýrið sum skjótast og fáa sær eina hita-

Tað er ógvuliga sjáldan, at tað ikki loysir seg væl hjá fólki at fáa sær hitapumpu, sigur Kári Mortensen, leiðari á orkudeildini hjá Umhvørvisstovuni

pumpu, tí so spara tey pengar, hvønn einasta mánað.

Loysir seg væl

Tað eru nógvir politikarar, sum føra fram, at hús skulu vera væl isolerað fyri at fáa nakra nyttu burtur úr eini hitapumpu.

Kári Mortensen sigur, at hendan grundgevingin kann eisini vendast við. Ein hús, sum eru illa isolerað, brúka nógv olju. Og tess meiri olju eini hús brúka, tess størri er sparingin við at fáa sær hitapumpu, og tess skjótari er iløgan spard inn aftur.

Og hann leggur afturat, at tað er ómetaliga sjáldan, at tað ikki er ein sparing í at leggja um til jarðhita.

– Tað eru húski sum rinda 3000 krónur í olju um mánaðin og tað er ríkiligt til at fígga eina jarðhitaskipan. Gjaldið til hitaskipanina verður allarhelst minni um mánaðin enn oljurokningin er, og upp á minni enn tíggu ár er jarðhitaskipanin afturgoldin, so víst er tað ein iløga, sum loysir seg fíggarliga, sigur Kári Mortensen.

Hann ásannar, at tað eru nógv sum aftra seg við at fáa sær hitapumpu, tí tað kostar nakað yvir 100.000 krónur, og tað er ein rokning, tey ógvast við. Men verður rokni stykkið gjørt upp, er tað ein iløga, sum loysir seg væl, leggur hann afturat.

– Men lækkar prísurin á olju nakrar krónur aftur, er myndin sjálvandi øðrvísi. Men við tí oljuprísi og streymprísi, sum er nú, er ein hitapumpa ein góð iløga. Tað er ein spurningur um at húsast væl við teimum pengum, ein hevur til taks, sigur leiðarin á orkudeildini á Umhvørvisdeildini.

– Harafturat økir hitapumpan eisini um virðið á húsunum, leggur hann afturat.

Kári Mortensen væntar eisini, at Magn og Effo fara at bjóða fólki skipanir, har oljufeløgini seta alla hitapumpuskipanina upp fyri fólk, og so rinda fólk feløgnum eitt gjald hvønn mánað, sum ikki er størri enn oljugjaldið, helst minni.

– Hetta er ein skipan, oljufeløgini kunnu fara

undir í morgin, vilja tey tað. Men gera tey ikki tað, vænti eg, at onkur annar sær møguleikan í hesum, sigur hann.

Beinleiðis skeivt

Eitt fyrivarni, fleiri politikarar hava, er, at tað nyttar einki hjá fólki at leggja um til hitapumpu, tí ein stóur partur av streyminum frá SEV, er gjørdur við tungolju á Sundi. Sostatt verður oljunýtslan bara flutt frá hvørjum einstøkum húski, niðan á SEV verkið á Sundi.

– Hatta er beinleiðis skeivt. Sum stóðan er nú, er tað rætt, at eitt húski, sum brúkar trý tons av olju um árið, og sum leggur um til hitapumpu, í stóran mun flytir oljunýtsluna niðan á Sund. Men oljunýtslan minkar niður í 700 kilo um árið og sostatt minkar oljunýtslan minst tvey tons og sostatt minkar Co2 útlátið eini 70 prosent.

Eyðvitað er tað um veturin at hitapumpan brúkar mest. Men tað er eisini um veturin, at vit hava nógv mest av vindorku og vatnorku, so tá er framleiðslan av streymi eisini nógv grønar enn um summarið.

Hinvegin er gongdin eisini tann, at um tvey ár eru tvær stórar vindmyllundir klárar at taka í brúk og tá fer framleiðslan av streymi næstan at verða tvífaldað.

– Hevur eitt stórt tal av fólki ikki lagt um til hitapumpu tá, fer ein stóur partur av tí orkunum, sum kemur afturat, at fara fyri skeyti, tí tað ikki er nokk av brúkarum, sigur Kári Mortensen.

– Tí er avbjóðingin at fáa talið á brúkarum upp fyri at fáa brúkt vindorkuna, heldur enn at brenna alla oljuna, leggur hann afturat.